

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 29.09.2017

Vår ref.: 2017/8800

Arkivnr.: 461.5

Hagen Rent Corporation AS
Kvernevik Ring 177
4048 HAFRSFJORD

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Hagen Rent Corporation AS – tillatelse til arbeid i sjø på eiendommen 41/389 og 41/1110, Stavanger kommune

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra Hagen Rent Corporation AS av 09.08.2017, og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i sjø. Vilkårene fremgår på side 5-6.

Tillatelse omfatter setting av spunt og utfylling av ca. 800-1000 m³ steinmasse. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Fylkesmannen i Rogaland har 09.08.2017 mottatt søknad fra Birken & Co AS på vegne av Hagen Rent Corporation AS om tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 16. Søknaden omfatter setting av spunt og utfylling i sjø ved Kvernevik Ring i Stavanger kommune.

Søknad

Det søkes om å etablere spuntvegg langs eksisterende kai (166m), og forlengelse mot vest. Området innenfor spuntvegg vil fylles med 800-1000 m³ masse. Tiltaket skal bidra til vedlikehold og utbedring av eksisterende kai for å sikre kaiens bestandighet og levetid ved å etablere ny stålpunt på utsiden av eksisterende kai. Tiltakshaver ønsker å forlenge dagens sjøfront med ca. 35-40 meter, med bruk av samme byggemetode som eksisterende kai. Det er planlagt at eldre mur/betong kai blir revet og gjenbrukt i forbindelse med utfylling bak ny spuntvegg/kaifront. Tiltaket vil berøre 350 m². Det er planlagt å legge ut en sandpute 30-50 cm tykk og 1.5 m bred før spunt settes gjennom sandpute som et avbøtende tiltak for å hindre spredning av potensielt forurenset sediment. Spuntvegg skal være tett og dermed begrense partikkelspredning utfyllingsmasse.

Tiltakshaver/Entreprenør har engasjert Niras Norge AS for å beskrive lokalområdet. Sjøbunnssedimentene er beskrevet som hovedsakelig sandbunn som noen plasser er dekket av partier med grus/singelhauger og enkelte steinblokker. Det er ikke tatt sediment prøver i forbindelse med søknaden.

Søkeren har fått tillatelse fra Stavanger Havn til vedlikehold og etablering av kai. Tiltaket i planlagt til høsten 2017 med en estimert byggetid på 8-10 måneder.

Unntak fra forhåndsvarsel

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 *Unntak fra forhåndsvarsel* vurderer Fylkesmannen at høring og offentlig ettersyn i dette tilfellet kan unnlates. Begrunnelsen er at tiltakets størrelse og varighet gjør at det omsøkte tiltaket er av mindre omfang og vurderes å være av mindre miljømessig betydning. Risikoen for partikkelspredning ut av tiltaksområdet vurderes som liten ved utførelse av arbeid i henhold til oppgitt metode og fastsatte vilkår. Tillatelsen blir etterhåndskunngjort og høringsinstanser får tilsendt kopi av denne tillatelsen

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Ifølge Temakart-Rogaland¹ er det registrert en ålegrasseng (verdi C) i ca. 300-500 m fra tiltaksområdet, og 320 m til større tareskogforekomst (verdi A). Det er i tillegg 370 m til sterke tidevannsstrøm, samt en del registrering av fugl.

Vannforekomst

I følge vann-nett² er tiltaksområdet en del av vannforekomsten «Vistebukta» som er definert som «moderat eksponert kyst». Økologisk tilstand er definert som «god», og kjemisk tilstand er «oppnår ikke god». Forventet tilstand for perioden 2022-2027 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «oppnår god».

Bunnforhold og sediment

Tiltakshaver engasjert Niras Norge AS for å gjennomføre undersøkelser av bunnforholdene. I følge rapporten fra Niras er det hovedsakelig sandbunn, men noen partier med grus/singelhauger og enkelte steinblokker. Det var ikke tatt prøve av sedimentene, men sedimentene i tiltaksområdet anses som forurenset grunnet industri i området. Data fra Vann-nett indikere at vannforekomsten er generelt sett forurenset med blant annet PAH-forbindelser og tungmetaller.

Planforhold

Arbeidet omfatter rehabilitering og utvidelse av en eksisterende kai på eiendommene 41/389 og 41/1110 i Stavanger kommune. Kaien ligger utenfor reguleringsplan 528 som er fra 1969³, og eksisterende kai er bygget mellom 1968 og 1973, med utvidelse i 1983 og er omfattet av dispensasjon gitt i reguleringsplan. Det er gitt dispensasjon fra kommuneplan og reguleringsplan for det omsøkte tiltaket⁴.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

¹ www.temakart-rogaland.no

² www.vann-nett.no

³ Reguleringsplan 528, Stavanger kommune.

⁴ Vedtatt dispensasjon fra kommuneplan 1.1.1 og reguleringsplan 528, Stavanger kommune. 28.09.2017

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at den beskyttede kyst/fjord vannforekomsten *Vistebukta* endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Forurensning

Det er ikke foretatt undersøkelser av sedimentene i tiltaksområdet, men disse anses som forurenset på bakgrunn av mye industri langs Hafrsfjord over tid. Uten særskilte tiltak kan arbeidet medføre partikkelspredning, noe som kan påvirke naturmangfoldet i tiltaks- og influensområdet negativt. Arbeidene i sjø omfatter setting av spuntvegg gjennom sedimentene, samt utfylling. For å unngå at forurensete sedimenter vil bli gjort biotilgjengelige vil det være svært viktig å hindre partikkelspredning. Fylkesmannen vurderer at det ved riktig bruk av sandpute og utfylling bak en tett spuntvegg, ikke er sannsynlig at arbeidene vil skade naturmangfoldet i området i vesentlig grad.

Videre forutsetter vi at eventuelle undersjøiske ledninger -og rør i er kartlagt og hensyntatt.

Partikkelspredning ved utfylling

Ved utfylling av steinsmasser vil finstoff på sjøbunnen normalt fortrennes, og suspenderes i vannmassene. Dette kan også medføre spredning av eventuelt forurenset sediment. Søker planlegger å bruke en sandpute for å begrense partikkelspredning når spuntvegg settes, og sandputen vil bli lagt helt inntil eksisterende utfylling slik at potensielt forurensete sedimenter vil være dekket før utfylling. Dermed er det forventet minimal partikkelmengde i vannet som er fortrent under oppfyllingsarbeid, og det forventes derfor at spredning vil være svært begrenset.

Bruk av eldre betong/mur i utfylling

Søker har opplyst at de ønsker å bruke eldre mur/betong fra en kai som skal rives som utfyllingsmasse bak spuntvegg. Kjemiske innhold av disse massene er per søknadsdato ukjent. Det er forbud mot bruk av avfall i utfylling i sjø uten særskilt tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 22. Det derfor settes vilkår om at disse massene kan kun benyttes dersom det er dokumentert rene før utfylling. Dersom massene ikke kan benyttes i utfylling grunnet forurensning, må disse massene behandles som avfall og blir levert til godkjent mottaker som har tillatelse til å ta imot denne typen avfall etter forurensningsloven § 29, jf. 11.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til oppvirvling av forurensede sjøbunnsedimenter. Det er derfor svært viktig at arbeidene utføres på en måte som i størst mulig grad hindrer oppvirvling og spredning av forurensede partikler i vannmassene. De planlagte avbøtende tiltak vil bidra til å begrense eventuell partikkelspredning.

Basert på at det ikke er registrert viktige naturtyper i eller i umiddelbar nærhet av tiltaksområdet, samt at tiltaket er av en begrenset karakter, vurderer vi det som lite sannsynlig at omsøkte arbeider, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil medføre nevneverdige, varige skader eller ulemper for marint naturmiljø. Videre er tiltaksområdet lokalisert i et område som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet. En eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt utfyllingsområdet.

På bakgrunn av samfunnsnyttene, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. For å hindre partikkelspredning ut av tiltaksområdet har søker foreslått å bruke sandlag/pute i området hvor ny spunt skal etableres og inntil eksisterende utfylling.

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket. Inngrep i forurenset sjøbunn kan medføre partikkelspredning og eventuelt spredning av miljøgifter er konsentrert i sjøbunnsedimentene. Med gjennomføring av planlagte avbøtende tiltak, samt i henhold til fastsatte vilkår, forventes imidlertid spredningen å være svært begrenset.

Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til arbeidene ved Kvernevik ring 177 på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 09.08.2017, samt opplysninger fremkommet under behandling av saken.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Hagen Rent Corporation AS tillatelse til omsøkte arbeider i sjø ved 41/389 og 41/1110, Hafrsfjord, Stavanger kommune.

Tillatelsen omfatter setting av spuntvegg samt utfylling med ca. 800-1000 m³ rene masser. Den eldre betong/mur fra kai kan benyttes i utfylling, såfremt massene er dokumentert rene.

Det stilles nedenfor vilkår for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Hagen Rent Corporation AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver skal gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade på og/eller til ulempe for det marine miljø:
 - 3.1. Masse fra eldre mur/betong fra kai som skal benyttes i utfylling må kunne dokumenteres som rene. Saneringsrapport iht. § 9-7 i Byggteknisk forskrift (TEK17) fra eldre mur/betong kaianlegg oversendes Fylkesmannen for godkjenning minst 2 uker før mur/betong skal rives dersom massene skal brukes som utfyllingsmasse.
 - 3.2. Sanering av eldre mur/betong kaianlegg skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.
 - 3.3. Før oppstart av spuntarbeid skal det etableres sandpute av 30-50 cm tykkelse i 1,5 m bredde. Sandpute skal legges helt inntil eksisterende utfylling. Spunt settes gjennom sandpute.
 - 3.4. Utfyllingsmassene skal bestå av rene steinmasser. Dersom sprengstein skal benyttes må dette være uten avfall, herunder plast avfall.
 - 3.5. Utfylling innenfor spuntvegg ved Kvernevik ring 177, skal foregå på en måte som minimerer oppvirvling av bunnsedimenter og begrenser partikkelspredning ut i de åpne vannmasser. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer at vannet fortrenget under oppfylling og med utslipp til sjø er rent.
 - 3.6. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor spuntveggen skal utfyllingsarbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.
4. Støy fra utfyllingsarbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2012).

5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidet stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles, jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd.
6. Før anleggsarbeidene starter, må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen skal sendes til Fylkesmannen før arbeidene i sjø starter.
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
8. Når arbeidet er avsluttet skal det utarbeides en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter at arbeidet er avsluttet.
9. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved eiendommene 41/288 og 41/1110, Hafrsfjord i Stavanger kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Dette brevet og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/Rogaland under emnet «Miljø og klima».

Varsel om gebyr for saksbehandling

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Fylkesmannens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser*. Hagen Rent Corporation AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 19 700,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Kirsten Redmond Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kirsten Redmond Kristiansen
Saksbehandler telefon: 51568777
E-post: fmrokrk@fylkesmannen.no

Kopi (uten vedlegg) til:
Birken & CO AS